

רע"פ 7643/19 - צדאם סלימאן נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 7643/19 - א'

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: צדאם סלימאן

נגד

המשיב: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בעפ"ג 45231-03-19 מיום 28.10.2019, שניתן על ידי השופטת ד' מרשק מרום אב"ד, השופטת העמיתה ז' בוסתן, והשופט ח' טרסי; ובקשה לעיכוב ביצוע עונש מאסר בפועל

בשם המבקש: עו"ד מאיה אביגיל רייטן (סטול)

החלטה

1. לפניי בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופטת ד' מרשק מרום אב"ד, השופטת העמיתה ז' בוסתן, והשופט ח' טרסי) בעפ"ג 45231-03-19 מיום 28.10.2019, בגדרו נדחה ערעור המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום ברמלה (סגן הנשיאה מ' מזרחי) בת"פ 2985-04-18 ות"פ 60444-03-18 (להלן: התיק הראשון ו-התיק השני, בהתאמה) מיום 7.2.2019.

2. המבקש הורשע על פי הודאתו בשתי עבירות של כניסה לישראל שלא כחוק, לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952; ובשתי עבירות של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).

3. מכתב האישום בתיק הראשון עולה כי המבקש, שהינו תושב האזור, שהה ביום 9.7.2017 בישראל ללא

עמוד 1

אישור כדיון. משנתבקש להזדהות בפני שוטרים, מסר להם תעודת זהות מזויפת שנרכשה על ידו מבעוד מועד בעיר שכם ובתמורה לסך של 400 ש"ח.

בכתב האישום בתיק השני נטען, כי המבקש שהה שוב ביום 27.3.2018 בישראל ללא אישור כדיון. משנתבקש על ידי שוטר להזדהות בפניו, הזדהה בשם אחר וטען כי הוא "תושב הכפר בענה הסמוך לעכו" ושכח את תעודת הזהות שלו בביתה של אחרת.

4. בגזר דינו מיום 7.2.2019 קבע בית משפט השלום כי מתחם הענישה ההולם את מעשיהמבקש נע בין מאסר על-תנאי לבין 5 חודשי מאסר בפועל, לאור פסק הדין ברע"פ 3677/13 אלהרושנ' מדינת ישראל (8.12.2014) (להלן: הלכתאלהרוש).

בקביעת עונשו בתוך המתחם, שקל בית משפט השלום לזכות המבקש בגילו הצעיר; בכך שנכנס לישראל למטרות פרנסה; בכך ש"לא ביצע עבריינות מעבר לעבריינות, שהיא נבלעת לשם כניסה לישראל"; ובכך שהודה ולא ניהל משפט.

מנגד, עמד בית משפט השלום על כך שלמבקש הרשעה קודמת בגין אירוע דומה של כניסה לישראל שלא כדיון והתחזות לאדם אחר בשנת 2016, שבגינה עומד לחובתו "מאסר מותנה בר הפעלה בן חודש". בית משפט השלום הדגיש כי לא ניתן להימנע מהפעלת עונש המאסר המותנה אך כי "זה יעשה בצורה מידתית, בתוך המתחם".

בסופו של דבר, השית בית משפט השלום על המבקש עונש של 31 ימי מאסר בפועל בגין מעשיו במקרה דנן, תוך הפעלת עונש מאסר מותנה בן חודש ימים שהושת עליו בת"פ 58304-08-16 במצטבר, כך שבסך הכל ירצה 61 ימי מאסר בניכוי ימי מעצרו; וכן 3 חודשי מאסר על-תנאי למשך 3 שנים, לבל יעבור עבירה מן העבירות בהן הורשע.

5. ערעור המבקש על גזר הדין נדחה בפסק דינו של בית המשפט המחוזי מיום 28.10.2019, תוך שנקבע כי הושת על המבקש "עונש מתון ואף מקל".

עוד נקבע, כי בית משפט השלום פעל כדיון משקבע מתחם ענישה בהתאם להלכתאלהרוש; משעמד על ההרשעה הקודמת של המבקש בעבירה דומה בעקבותיה נגזר עליו מאסר מותנה בר-הפעלה; ומשקבע כי אין לראות בנסיבותיו האישיות והכלכליות של המבקש טעם המחריג את עניינו "מעניינים של נאשמים אחרים כדוגמתו".

כמו כן, נקבע כי פסק דינו של בית המשפט המחוזי בעפ"ג 7844-09-17 מדינת ישראל נ' סולימאן (19.11.2017) - אליו הפנתה באת-כוח המבקש - עסק בנסיבות שונות מהמקרה דנן.

6. המבקש לא השלים עם פסק הדין, והגיש לבית משפט זה בקשת רשות ערעור ובצדה בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל שהושת עליו. בקשות אלה הוגשו והועברו לעיוניהיום - בעוד היה עליו להתייצב לריצוי עונשו בשעות הבוקר.

לטענת המבקש, יש להורות על הארכת תקופת המאסר המותנה שנגזרה עליו בת"פ 58304-08-16, וזאת חלף עונש המאסר בפועל שהושט עליו במקרה דנן, ובין היתר בשים לב לנסיבותיו האישיות והכלכליות כפי שנדונו בערכאות קודמות.

לטענתו, אין פסיקה סדורה ומנחה של בית משפט זה, באשר ליישום הוראת סעיף 56 לחוק העונשין בעניינם של תושבי האזור שביצעו עבירה של כניסה לישראל שלא כחוק ועבירות נלוות, על רקע צרכי פרנסה. משכך נטען, כיזוהי סוגיה עקרונית החורגת מענייני הפרטי ומצדיקה מתן רשות ערעור.

7. דין הבקשה להידחות.

כידוע, רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן אך ורק במקרים חריגים בהם מתעוררת סוגיה עקרונית החורגת מענייני הפרטי שלהמבקש, או במקרים בהם עולה חשש מפני עיוות דין מהותי או אי-צדק קיצוני שנגרם לו.

זאת ועוד, בקשת רשות ערעור על חומרת העונש לא תתקבל אלא במקרים של סטייה מהותית ממדיניות הענישה הנהוגה במקרים דומים (ראו: נאטור נ' מדינת ישראל (11.4.2019)).

עניינו של המבקש אינו מנהעם מקרים אלה.

8. טענות המבקש ממוקדות בעיקרן בנסיבותיו האישיות והכלכליות, וממילא אינן מעוררות סוגיה עקרונית המצדיקה מתן רשות ערעור. כמו כן, אין בסוגיה העקרונית כביכול, עליה הצביע המבקש, כדי להצדיק מתן רשות ערעור לבית משפט זה.

סעיף 56(א) לחוק העונשין קובע כדלקמן:

"בית המשפט שהרשיע נאשם בשל עבירה נוספת ולא הטיל עליו בשל אותה עבירה עונש מאסר רשאי, על אף האמור בסעיף 55 ובמקום לצוות על הפעלת המאסר על תנאי, לצוות, מטעמים שיירשמו, על הארכת תקופת התנאי, או חידושה, לתקופה נוספת שלא תעלה על שנתיים, אם שוכנע בית המשפט שבנסיבות הענין לא יהיה צודק להפעיל את המאסר על תנאי"

סעיף זה מורה הוראה כללית הנוגעת לכלל העבירות המנויות על חוק העונשין, והוא נדון ופורש לא אחת בפסיקות בית משפט זה (ראו למשל: רע"פ 5798/00 ריזני' מדינת ישראל, פ"דנה 1(3) (2001)). משכך, לא שוכנעתי כי יש טעם לדון באופן פרטני באמות המידה ליישום הסעיף בעבירות שביצע המבקש ובנסיבות עניינו דווקא.

9. כמו כן, איני סבור כי במקרה דנן מתעורר כל חשש לעיוות דין או לאי-צדק.

עניינו של המבקש נדון בשתי ערכאות קודמות באופן סדור ומפורט, ואלו הביאו בחשבון את כלל השיקולים הדרושים לזכותו. בכלל זה, בין היתר, נשקלו נסיבותיו הכלכליות והאישיות במסגרת גזר הדין ואף הביאו להקלה בעונשו.

ואולם, המבקש הפר בפעם שנייה ושלישית את הוראות חוק הכניסה לישראל, תוך שהוא משתמש בטכניקות של זיוף ומרמה כדי להערים על גורמי אכיפת החוק, ולמרות שכבר נשא בעונש מאסר בפועל בגין כך, וידע כי עומד לחובתו מאסר מותנה.

בנסיבות אלה, אני סבור כי בית משפט השלום אף הקל עם המבקש, משהציב את עונשו ברף הנמוך של מתחם הענישה ההולם את מעשיו. ומכל מקום, אני רואה טעם להיעתר לבקשתו שלא לרצות עונש מאסר בפועל כלל.

10. בטרם סיום אוסיף שתי הערות קצרות.

ראשית, בשולי בקשת רשות הערעור שלפניי, ולאחר שנטען לגופו של עניין, מבקשת באת-כוח המבקש לאפשר לה להרחיב את נימוקי הבקשה ולהגישם עד ליום 10.12.2019. ואולם, משאיני סבור כי יהיה בטענות נוספות כדי לשנות מן התוצאה אליה הגיעו ערכאות קודמות, לא מצאתי טעם להידרש להרחבה נוספת, כך שהבקשה נידונה בזאת על בסיס הנימוקים המפורטים בה וכפי שהוגשה ביום 18.11.2019.

שנית, יש לציין כי המבקש

הגיש את בקשתו לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל אשר הוטל עליו וכשעה לפני שנדרש להחיל לרצות את מאסרו בפועל. בנסיבות אלו, וכפי שצינתי במקרים קודמים, אין ליאלא לשוב ולהפנות לדבריה של השופטת (כתוארה דאז) מ' נאורברע"פ 2588/12 עבאסינ' מדינת ישראל (29.3.2012):

"אין מקום להגשת בקשות 'בדקה התשעים', מתוך תקווה כי קוצר הזמן יהיה בו כדי להביא לעיכוב ביצוע העונש. בהקשר זה צינתי בעבר כי 'אפילו סברתי - ואין זו דעתי - כי בקשת רשות הערעור מצריכה תגובה של המדינה, לא הייתי רואה מקום לעכב את ביצוע עונש המאסר בלא קבלת המדינה לבקשה זו. הבקשה הוגשה ברגע האחרון, ומבלי שצורפה לה תגובת המדינה. אשר על כן, לא היה מקום לעכב את הביצוע על יסוד כפי שהוגשה' [...]. כדאי שפרקליטיהם של מי שצפויים למאסר יזכרו כלל זה".

11. אשר על כן, בקשת רשות הערעור נדחת.

ממילא מתייתרת הבקשה לעיכוב ביצוע העונש.

12. ככל שטרם עשה כן, על המבקש להתייצב עוד היום, ובתיאום עם שירות בתי הסוהר, לריצוי עונשו.

ניתנה היום, כ' בחשון התש"פ (18.11.2019).

שׁוֹפֵט
